

דבר העורך

99% כשר - 100% פסול!

א-ל-ו-ל: עומדים אנו כעת בעיצומו של חודש אלול, לקראת עשרת ימי תשובה, וכלל ישראל מתעוררים ומתחזקים בקיום ודקדוק ההלכה כראוי.

ידוע מה שכתב **המטה אפרים** (סימן תקפא סעיף י'), הובא **בקיזור שו"ע** (סימן קכח ס"ק ג'). כבר בארנו כי החודש אלול הוא מעתה לתשובה, והיורא את דבר י' יש לו לפשפש במעשיו... ויוסף אמץ בקיום המצוות... ויש אנשי מעשה נוהגין, שבחודש הזה מפשפשים בדקדוקי מצוות, להיות בודק ובוחן תפילין ומזוזות שלהם, וכל אשר ימצא שם בדק בשאר מצוות, והוא מנהג טוב. עכ"ל.

כל תלמיד חכם שלומד הלכה, יודע ומבין שגדרי ההלכה אינם תלויים או קשורים להרגשים וכדומה, וכל דבר שבגדרי ההלכה על פי המבואר בפוסקים הוא פסול, כמו תפילין פסולים וכדומה, אפילו אם יש לו אליהם קשר רגשי עמוק, מחמת ירושה או מכל סיבה אחרת, אם מניח אותם בכל זאת, הרי הוא בגדר 'קרקפתא דלא מנח תפילין'.

ושמעתי מעשה שהיה, בטיש של כ"ק אדמו"ר מסאטמר **בעל ויואל משה זיע"א**, שסיפרו לפניו על אדם שהניח תפילין פסולות, והצדיק ראה עליו 'אור של תפילין', והגיב על המעשה כי הוא 'שקר וכזב', ואחרי הטיש אמר למספר, שבאמת יודע בבירור שהמעשה 'אמת ויציב', אלא שהכחיש ברבים, שלא ילמדו מהמעשה שמספיק 'אור של תפילין'.

והעיד **בודק סת"ם מפורסם שליט"א** מעשה שהיה עם הג"ר **יוסף שלום אלישיב זצ"ל**, כאשר ירש זוג תפילין מזקנו בעל **הלשם זצ"ל**, ומסרם לבדיקה ונמצא חשש רחוק של פסול, ולא הניחם, למרות חשיבותם המיוחדת.

יהי רצון שזנכנו לקיים את ההלכה כהלכתה, ונזכה יחד עם כל כלל ישראל לכתיבה וחתימה טובה.

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'שחרות הבתים והרצועות'

הלכה למשה מסיני

רצועות שחרות: בגיליון הקודם התבאר בהרחבה הדין של 'מקשה אחת' בבתי התפילין. בגיליון הנוכחי, נבאר את פרטי הדין ברצועות התפילין והבתים שיהיו בצבע שחור, מתי כשר לכתחילה או בדיעבד, ומתי פסול מעיקר הדין. בגיליון הבא, נעסוק האם יש פתרון לכך, על ידי השתמשות ברצועות שחרות משני צדדים, כך שאפילו אם מתגרד השכבה העליונה של הרצועה, עדיין נשאר שחור מהשכבה הפנימית, כיון שכל עובי העור שחור לגמרי שעברו שריה בצבע שחור ולא צביעה חיצינית.

1. רצועות התפילין

שחרות כעורב: מבואר בגמ' (מסכת מנחות דף לה.) ונפסק ב**שו"ע** (סימן לג סעיף ג) שיש הלכה למשה מסיני שרצועות התפילין יהיו שחרות. וכתב **בביאור הלכה** (ד"ה הלכה, ד"ה הרצועות) שהלכה למשה מסיני נאמר בין ברצועות התפילין של ראש, בין ברצועות התפילין של יד. והביא מה שכתב **הרמב"ם** (הלכות תפילין פרק ג הלכה א) שאם הרצועות אינם שחרות מבחוץ, פסול אפילו בדיעבד. והוצרך לבאר שמעכב, כי מצינו (שבת דף עט:) הלכה למשה מסיני, שהוא רק למצוה בעלמא.

ומוסיף השו"ע שצריך רק שיהיה שחור מבחוץ, אבל מצד פנים יעשה מאיזה צבע שירצה, חוץ מצבע אדום, שאם יאמרו מדם חטטיו נצבעו והאדימו. וכתב **המשנה ברורה** (ס"ק כא), שרשאי לצבוע את הצד הפנימי אבל אינו מחויב, ואף **הרמב"ם** סובר שצריך להשחיר גם מבפנים, אין אנו נוהגין כהרמב"ם בזה כמבואר **בבית יוסף ודרכי משה**.

גדר השחרות, מבואר **במשנה ברורה** (ס"ק יט) **וביאור הלכה**

לעילוי נשמת

הגאון הגדול רבי זלמן נחמיה ב"ר
אברהם גולדברג זצ"ל
נלב"ע ל' אב תש"פ
ת.נ.צ.ב.ה.

(ד"ה הרצועות) שהמשמעות בספר **ברוך שאמר** שלכתחילה מצוה להשחירן עד שיהיו שחורות כעורב, אבל מצד הדין מספיק כל גוון שחור, וכשר אפילו אם דומה לכוהל (שקורין בלא"ה). ואם הרצועות התיישנו והשחרות התמעכה, צריך להשחירם מחדש, והוסיף המשנ"ב שמצוי בקשר התפילין שמתמעך במקום ההידוק, ויש ליהזר בזה מאד.

שיירי הרצועות: והסתפק **הביאור הלכה** (ד"ה הרצועות) האם החיוב מצוה התורה רק באורך הרצועות הנצרך, אבל אורך הרצועות יותר מכשיעורם הם רק בגדר מצוה ונוי, או שכיזון שמחוברים כאחד כולו צריך להיות שחור. עוד מסתפק לגבי חלק הרצועה שנכנס בתוך המעברתא האם הוא בכלל הלכה למשה מסיני, ולכתחילה ודאי חייב להשחיר שמא תצא הרצועה מהבית.

בשיחה עם מומחים לתפילין הם מבהירים, בזמן שמכניסים רצועות חדשות למעברתא (בפרט לנוהגים להשחיל שני שכבות מהרצועה), קצוות הבית עלולים לסרוט את הרצועה ולפגום את הצבע, ולכן יש לשייף את העור של המעברתא, לפני שמכניסים בתוכה את הרצועה.

השכבה העליונה: כתב **הביאור הלכה** (סימן ג סעיף ג) בשם **הברוך שאמר** שהשחרת הבתים בשלוש שכבות זו על גב זו עד שיהיו שחורות כעורב, והסיק הביאור הלכה שזה רק למצוה בעלמא, אך מעיקר הדין מספיק כל שיש עליו שם שחור, ואפילו אם אהיה מראה לזמן למראית השכל כשר.

מדברי הביאור הלכה למדו **מורי זמננו שליט"א**, שאם התקלף רק השכבה העליונה המבריקה של הרצועה, ולא התקלף הצבע ממש והרצועה נשארה שחורה, ודאי שאין בזה שום פסול, כיון שהברק שמעל הצבע של הרצועה לא מעכב, והוא לנו מטעם זה קלי ואנוהו. ורק אם התקלף עצם הצבע גורם פסול.

שיעור השחרות: לדעת **החזון איש זצ"ל** (דעת נוטה תשובה תרט) אם יש נקודה לבנה ברצועה ומשני הצדדים יש 'עומד מרובה' שחור בשטח יותר גדול מהלבן כשר, וסיים שם בדעת נוטה, שמכל מקום ראוי לכתחילה להשחיר את הרצועה, ובשעת הדחק אפשר לסמוך על החזו"א.

ולדעת **הג"ר ניסים קרליץ זצ"ל** (חוט שני נושאים שונים הלכות תפילין עמוד קסט) בשחרות התפילין לא נאמר שיעור, וכל שיש נקודה שאינה שחורה וניכרת להדיא צריך להשחירה. הרצועה נפסלת רק כשנראה שהיא לא שחורה, אך אם המקום הלבן לא נראה בהסתכלות כללית, מחמת שהחיסרון קטן מאוד, הרצועה כשרה, ויש לחוש רק אם ניכר ממש חלק לבן ברצועה. כמו שמוכח **במשנ"ב** (ס"ק ט) שבמקום הידוק הקשר מצוי מאד להתמעך השחרות, וצריך לתקנו, הרי שאם ניכר החיסרון צריך לתקנו. ואכן כתב שם (בעמוד קע) שאם יש רק נקודה לבנה, אינו פוסל.

רובו ככולו: חידוש גדול השיב **הג"ר יוסף חיים זוננפלד זצ"ל** (שלמת חיים סימן מ), שלכתחילה צריך שכל הרצועה תהיה שחורה, אך בדיעבד אם לא מוצא אחרים מועיל רובו ככולו. וכן כתב **בשו"ת מהרש"א** (חלק א' סימן ז) שאם כבר היה שחור, וקפצה השחרות, אומרים רובו ככולו כמו בניזיר ופרה אדומה ועוד מקומות. ו**בדעת קדושים** סימן לג סעיף ג) הסתפק בזה, בשחרות הרצועות אולי מועיל רובו ככולו, גם לגבי רוחב כשעורה, וגם לגבי האורך, וכן הסתפק ברצועה

שבתוך הקשרים של ראש ושל יד ובתוך המעברתא האם מעכב בהם השחרות.

והנה, ממה שכתב **המשנ"ב** (ס"ק ט), שבמקום הידוק הקשר מצוי להתמעך השחרות ויש ליהזר בזה מאוד, עכ"ד, משמע שלענין שחרות הרצועות לא מועיל דין רובו ככולו, אלא צריך שיהיה כולו שחור, וכן משמע **בביאור הלכה** (ד"ה הרצועות). שאין מועיל דין רובו ככולו ברצועות, ולדעת **הג"ר שלמה זלמן אירבאך זצ"ל** (ביצחק יקרא) אם נקלף הצבע אפילו במיעוטו פסול. והובא הוראתו בכתבי תלמידיו (הליכות שלמה תפילה פרק רביעי סעיף כח דבר הלכה מא), ההגדרה 'שיעור שחרות התפילין הוא, כל שנחשב שחור לפי ראות העין, אף שישנם נקודות שאינן שחורות'. והוסיף 'בחלק של הרצועה שהוא ארוך יותר מכפי השיעור, אין צריך להקפיד כל כך בשחרירותו'. [יש לעיין מדברי הביאור הלכה שהחמיר בזה].

ובתשובות והנהגות (חלק ב סימן כב) תמה מאוד איך יועיל בשחרות הרצועות רובו ככולו, והסיק להכשיר רק כשנראה כולו שחור, אף שבעיני פה ושם חסר שחרות, ולכתחילה ראוי להחמיר כולו ממש, וכפי שהיה נוהג **הג"ר יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל** שהיה מקפיד שיהיו כל הרצועות שחורות.

סדקים ברצועה: מצוי מאוד שהצבע לא מתקלף, אבל נוצרים 'סדקים' בצבע הרצועות. כלומר ה'שטח' של הרצועות צבוע, אבל מחמת הקיפול, רואים שיש סדקים בעומק הרצועה שאינן צבועים. והורה **הג"ר חיים קנייבסקי שליט"א** (דעת נוטה תשובה תריב), מצוי בקיפול רצועות התפילין, שגורמים בהם סדקים, וכאשר מיישרים אותם נראים שחורות, ואם אפשר ראוי להשחיר בתוך הסדקים. והביא שם בהערות, את הוראת **הג"ר ניסים קרליץ זצ"ל** (חוט שני נושאים שונים הלכות תפילין עמוד קסט) שאם יש סדק ברצועה ופתוח לאויר, ובתוך הסדק העור לבן אין בכך חסרון, שאין דין שלמות בשחרות כמו כתיבה תמה, ורק צריך שהרצועה תהיה שחורה, וגם בסדק דנים שהרצועה שחורה והסדק הוא דבר נפרד.

והוסיף שם בחוט שני, שלגבי חלק הרצועה שנסתר בתוך הקשר של התפילין, הוא אותו ספק כמו לגבי הרצועה שבתוך המעברתא. מליך מובא בשם **הגרי"ש אלקשיב זצ"ל** (זכרון אליהו עמוד שמח) שבתוך הקשר אין מעכב השחרות.

והורה **חכם אחד שליט"א** שלגבי סדקים לכתחילה יש לצבוע גם בתוך הסדקים משום 'נוי מצוה', אבל מצד הדין כשרים ואין לפסול אותם, כיון שהחיסרון הוא רק בעומק ולא על פני הרצועה. טעם נוסף להתיר לפי מה שכתבו **האשל אברהם** (בוטשאטש, סימן לב סעיף מ, סימן לג סעיף ג) ועוד **אחרונים**, שאם התקלף מעט משחרות הרצועות, כיון שהיו כשרים מתחילה אולי שייר להיתרם מצד ההיתר של 'גרדומין' כמו שמצינו לענין גרדומי ציצית. ולפי דבריהם אולי גם מספיק בצבע שדהה, סדקים, ורשם שחור, כמו שמועיל בכתב רושם חלודה מאודם הדין. ועוד טעם להתיר כיון שרוב השחרות קיימת ומיעוט נחסר, יש לצרף שיטת הסוברים שמועיל בזה רובו ככולו.

צידי הרצועה: כתב **בקסת הסופר** (סימן כג אות ב) יש להחמיר להשחיר את צידי הרצועות, אך לדעת **החזון איש** (דעת נוטה חלק ג תשובה תרח) לא צריך להשחיר את צדדי הרצועה והוכיח כן, ממה שכתב **בספר ברוך שאמר** להשחיר

ד שצריך לומר לפני צביעת התפילין 'לשם קדושת תפילין', וכן לצבוע דווקא על ידי ישראל גדול, ולא על ידי קטן או אשה, וכתב הרמ"א (שם) אם צבע את הרצועות שלא לשמה, מעכב אפילו בדיעבד, אך אם צבע את הבתים שלא לשמה אינו מעכב בדיעבד.

ספק לשמה: והורה הג"ר **ניסים קרליץ זצ"ל** (חוט שני נושאים שונים הלכות תפילין עמוד קעא), שאם בדרך כלל הוא מקפיד לומר בשעת הצביעה 'לשם קדושת תפילין', גם במקום ספק תולים שאמר כדון ונחשב לשמה.

סתמא לשמה: אם התקלקל הצבע וצובע שוב, וצבע סתם ולא אמר ולא כיון שצובע לשמה, הורה הג"ר **משה שטרנבוך שליט"א** (תשובות והנהגות כרך ה סימן טז), כיון שהרצועות כבר היו שחורות לפני כן, ורק מתקנם ומחזירים לכשרותם, כשר בדיעבד. אבל לכתחילה ראוי לקלף את מה שצבע בלי כוונת לשמה, או להחליף רצועות, ורבים נכשלים ולא אומרים בפירוש לשמה, וראוי להזהיר על כך.

בדיקת הרצועות: בהלכות ציצית נפסק **בשו"ע** (או"ח סימן ח סעיף ט) שצריך לעיין בחוטים לפני הטיפוץ, כדי לוודא שהם שלמים, ולא יברך ברכה לבטלה. ולגבי בדיקת שחרות הרצועות של התפילין, השיב הגר"ח **קנייבסקי שליט"א** (דעת נוטה שטובה תריג) שתלוי במציאות, אם לא מצוי שיתקלף לא צריך לבדוק, ואם מצוי שיתקלף הצבע, יש לבדוק לפני שמיני את התפילין. ולגבי צביעת רצועות תפילין ששייכות לגמ"ח והתקלף הצבע השחור ברצועות, השיב (דעת נוטה שטובה תרלג) שמותר לצבוע מעט אפילו בלי ליטול רשות, מדין 'זכין לאדם שלא בפניו'.

את העור, ואחר כך לחתוך לרצועות, ומוכח שאינו צריך להיות צבוע עם הצדדים.

2. בתי התפילין

שחרות הבתים: לעיל הובא ששחרות הרצועות נלמד מהלכה למשה מסיני, אך לגבי בתי התפילין לא נכתב בגמ' מה דינם האם צריך שיהיו שחורים, ומבואר בדברי **התוס'** (מנחות לה. ד"ה רצועות) ועוד **ראשונים**, הובאו **בבית יוסף** (סימן לב), יש שעושים בתים של תפילין מקלף לבן, שרק הרצועות צריך שיהיו שחורות ולא הבתים. אמנם בהמשך מביא הבית יוסף בשם **ספר התרומה** (סימן רז) רצועות שחורות הלכה למשה מסיני 'ושמא גם כן עור הבתים צריך להיות שחור'. **והמרדכי** כתב ש"ר דקדק מהגמרא שהבית של התפילין צריך להיות שחור כמו הרצועות.

להלכה נפסק **בשו"ע** (סימן לב סעיף מ) עור הבתים מצוה לעשותו שחור. והביא **המשנ"ב** ("ס"ק פד) מחלוקת האם הוא מעכב בדיעבד. וכתב **בחוט שני** (עמוד קסט) שאין שיעור לשחרות בתי התפילין, ואם יש נקודה שאינה שחורה וניכרת ממש, צריך להשחירה.

עצה טובה קמ"ל: כדאי לכל אדם שיהיה לו צבע לתפילין בשקית של התפילין וכדומה, כדי שיוכל לצבוע את הרצועות והבתים כל פעם שיהיה לו ספק, וכך יזכה לתפילין למהדרין מן המהדרין, ללא ספיקות וללא הסתמכות על צדדים ושיטות מקילות.

מה צריך להיות שחור: בספר **ברוך שאמר לרבי אברהם בן משה מזנושהיים** בחלק **תקון תפילין**, כתב לומר בעת צביעת עורות התפילין של הרצועה, הבית, התיטורא והמעברתא, אני משחיר זה העור - 'לשם קדושת תורת ישראל', 'לשם רצועות של תפילין', או 'לשם מעברות ובתים של תפילין'. מבואר מדבריו, שצריך לצבוע בשחור את הבתים, התיטורא העליונה והתחתונה, והמעברתא. והמנהג גם שצובעים בשחור את מקום החיתוך בשני צידי המעברתא, לסימון הריבוע של התיטורא.

3. צביעה לשמה

לשם קדושת תפילין: נפסק **בשו"ע** (או"ח סימן לג סעיף

סיכום הגיליון:

דינים העולים

- א. **הלכה למשה מסיני:** רצועות התפילין, הלכה למשה מסיני שיהיו שחורות כעורב, ואם התקלף הצבע יתקנם, ובבתי התפילין יש להשחיר את התיטורא עליונה, תיטורא תחתונה, מעברתא, מקום החיתוך שבצד המעברתא. ונחלקו הראשונים האם שחרות הבתים הוא מהלכה למשה מסיני כמו הרצועות, או רק משום מצוה בעלמא, ובדיעבד נחלקו הפוסקים האם מעכב. צדדי הרצועה אין צריך לצבועם בשחור.
- ב. **שיעור הרצועות:** הסתפק הביאור הלכה, האם הלכה למשה מסיני נאמר רק על שיעור הרצועה, והשאר הוא לנוי בעלמא, או שהלכה למשה מסיני נאמר על כל הרצועה. עוד הסתפק ברצועה שבתוך המעברתא האם חייב להשחירו ולכתחילה ודאי ישחיר שמא יזוז ממקומו. ונחלקו פוסקי זמננו האם הרצועה שבתוך הקשר חייב להשחיר.
- ג. **רובו ככולו:** לדעת השלמת חיים מועיל רובו ככולו להשחיר את הרצועות, ובמשנ"ב מוכח שאין מועיל רובו ככולו, ויש להשחיר את כולו.
- ד. **עומד בכשרותו:** במקרים הבאים הרצועות כשרות ולא נפסלות - הברק שעל הרצועה התקלף ונשאר שחור, התקלף בנקודות מסוימות בלבד ובאופן כללי נראה כולו שחור, סדק ופתוח לאויר ואין צבע שחור בתוך הסדק, ולכתחילה ישחיר הכל לגמרי.
- ה. **בדיקה:** חוטי הציצית מצוי שנפסלים, ולכן צריך לבדוקם קודם הברכה, בתפילין תלוי במציאות, אם מצוי בהם פסול יש לבדוקם קודם הברכה, ואם לא מצוי בהם פסול אין חיוב לבדוקם. מותר לתקן ולצבוע מעט תפילין של גמ"ח מדין 'זכין לאדם שלא בפניו'.
- ו. **לשמה:** יצבעם בשחור על ידי גדול ולא קטן או אשה, ויאמר לפני הצביעה 'לשם קדושת תפילין'. בדיעבד אם צבען שלא לשמה, ברצועות מעכב ובבתים לא מעכב. ספק אם כיון לשמה, כיון שמקפיד תמיד לומר לשם קדושת תפילין תולים שגם בצביעה הזו כיון לשמה. אם בתיקון התפילין צבען בסתמא, ולא כיון לשמה, כשר בדיעבד, ולכתחילה ראוי לקלף את הצבע, או יחליף הרצועות.

בית הוראה הילכתא

הודעה בענין 'דיו נהרי'

הבהרה: בהמשך למה שפורסם בגיליון הקודם על 'דיו נהרי', יש לציין שפורסם שני מכתיבים (ר"ח אב, טז אב תש"פ) מטעם 'ועד קדושת סת"ם' מייסודם של הגר"ש ואזנר והגר"נ קרליץ זצ"ל, ובו מבהירים כי כמו הקדושה כך בדיו, עדיין לא ברור מה אירע לייצור האחרון, הבעיית שהתעוררה ונראת לעין, כעין צבע חלודה סביב האותיות, וגם נדבק מיריעה לחברתה, מדובר במיזעור מהסת"ם (כ-10% מהדיו), לא נמצא דבר שפוסל את הכתב, היצור מעביר את חומרי הגלם והדיו לבדיקה במעבדות מוסמכות כדי לאתר את מקור התקלה, לעת עתה אין להשתמש בדיו זה, מאחר ומדובר בחשש לנזק רב לסופרים ולטוהרים, על כן אנו פועלים במתינות משום שקל לקלקל וקשה לתקן.

פורסם מכתב מטעם **מכון הסת"ם די רפאל**, בחתימת ה**צב"י שלמה מועלם ס"ט** מח"ס יריעות שלמה ד"ח, עם הוראה לדינא, שמצד הכתב אין שום יריעותא והדיו שחור כראוי, והרי זה כשר בפשיטות ללא חשש כלל, והוכיח כן מכמה פוסקים. ולענין תיקון, מותר למחוק או להלבין את היריעה מצידה האחורי, כולל השמות הקדושים, כיון שהשמות נראים הפוכים בגב היריעה.

ניתן להאזין לשני ראינות נפלאים מאת הגר"מ **משה טייטל שליט"א** מח"ס מבית לוי וי"ר ועד קדושת סת"ם, בקו **נתיבים לכשרות 02157-796-074** שלוחה 44312. עם הוראות הגר"מ **משה שאול קליין והגר"ר שריאל רוזנברג שליט"א**, בדיון 'דיו נהרי'.

עדכוני הלכה

אריזות בשבת

במערכת 'הילכתא' התקבלה פניה נרגשת, לעורר על כך, שכמעט ולא שייך לפתוח אריזות אוכל וממתקים, בלי להיכשל בקריעת אותיות ציורים וצורות בשבת קודש, כי אם בזהירות יתירה, לא כולם מספיקים לפתוח את כל האריזות לפני כניסת שבת, שכרוך בטיחה עצומה וזמן רב. פוק חזי בכתי הכנסת, אחרי זריקת הפעקאלאך באופורון' וב'קידושה רבא' באריזות קרקרים, וכדומה, כמה עטיפות נקרעו על האותיות.

רוצים לקדם יוזמה, בקשה למפעלי הייצור להשיאר מקום מרווח באריזה שיהיה אפשר לפתיחה בשופי בשבת קודש, (בלי סימון, כי עם סימון נכנס לשאלה של 'מחתך'). מספיק שמפעל אחד ישווק בהצלחה ממתקים באריזות מיוצרות לשבת, וכולם יבואו בעקבותיו.

המעוניין לסייע בענין, יפנה במייל: p026565059@gmail.com

נושא הגליון הבא:

'רצועות שחורות משני הצדדים'

טלו חלק ביזכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעורר את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות להנצחה לע"ג, לרפ"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותיקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס'

'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

משיב כהלכה

ההגרלה השבוע על 100 שקל במזומן

שאלה: האם ראוי ללבוש רצועות שחורות

משני הצדדים?

האם יש בזה הידור לחוש לשיטת הרמב"ם (הלכות תפילין ומוצה פרק ג הלכה יד) שמצד נוי צריך לצבוע משני צדדים, ולשיטת האריז"ל (שער הכוונות שער התפילין סוף דרוש ד) שעל פי קבלה צריך לעשות כן?

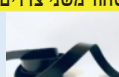
גם אם נניח שאין בזה הידור הלכתי, האם יש בזה הידור במציאות. שישאר תמיד שחור, ולא יצטרך לחשוש ולבדוק תמיד אולי התקלף קצת, ואולי בכלל יש חסרון ברצועה שחורה משני הצדדים, דבר חדש שלא נהגו כן?

מקורות: מאמר בעד, מאת הגר"ר **יקותיאל זלמן גאלד שליט"א** (עץ חיים באבוב חלק ח עמוד קלג), מאמר נגד, מאת הגר"ר **מנחם יהודה גרוס שליט"א** (לשכת הקודש חלק ב עמוד קנט).

שחור מצד אחד

שחור משני צדדים

במדור זה מופיע שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששלח תשובה מובחרת על השאלה נכנס להגרלה! ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות הנכונות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב. ניתן גם לענות בעילום שם, בלי להיכנס להגרלה.

נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחריו יום ראשון תכנס להגרלה הבאה). בציורף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שלוחה 4
2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. בפקס מספר 6507823-1532
5. במייל 5047867@gmail.com

הזוכה בהגרלת גיליון 277 על סך 100 שקל מזומן הרב שיש שליט"א

בית שמש

מדור זה הוקדש השבוע לעילוי נשמת
האשה החשובה מרת לאה ב"ר בנימין ע"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

- גיליון שבועי עומק הפשט
- שיעורים יומי עיון
- בית הוראה טלפוני
- ביורוי הלכה אקטואליים
- קו מידע הלכתי
- חוברות הדרכה

02-535-0-535 מכון הילכתא

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכת
02-5377-085

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל:

פקס: 02-6507823

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...